

Den Sjællandske Grusbande
v/ Rune Hylby
Roskildevaj 581
4174 Jystrup Midtsj.

og

Næstved Lystfiskerforening
v/ Martin Harregaard
Dyres Kvarter 60
4250 Fuglebjerg.

**Center for Plan og Miljø
Team Vand og Natur**

Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
Næstved
4700
5588 5588

www.naestved.dk

Dato
03-06-2022

Sagsnr.
06.02.03-P20-5-22

Sagsbehandler
Jacob Hald
+4555886174

**Tilladelse til udlægning af gydesubstrat og sten i Kohave
Møllerende, st. 3448-4240.**

Kære Rune Hylby og Martin Harregaard

I har på vegne af Den Sjællandske Grusbande og Næstved Lystfiskerforening søgt om tilladelse til udlægning af gydesubstrat og skjulesten i Kohave Møllerende.

Vi giver hermed tilladelse til projektet i henhold til bekendtgørelse af lov om vandløb nr. 1217 af 25.11.2019, § 17.

Tilladelsen gives på baggrund af ansøgning modtaget den 03.03.2022.

Projektet er desuden blevet VVM-screenet, og der er meddelt en dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er først gyldig, når klagefristen er udløbet, og afgørelsen ikke er påklaget.

I skal overholde følgende vilkår:

1. Der kan udlægges op til 7 gydebanker af hver 10 m længde på projektstrækningen.
2. Aftaler med lodsejerne skal være på plads inden arbejdet påbegyndes.

3. Udlægning af gydebanks skal ske i henhold til anvisningerne i DTU Aquas vejledning "Sådan laver man gydebanks for laksefisk".
4. Udlægning af gydebanks og skjulesten må ikke forårsage opstuvning omkring eksisterende dræn og grøfteudløb.
5. Anlægsarbejdet må ikke foretages i perioden nov. - maj.
6. Anlægsarbejdet må ikke give anledning til materialeflugt eller anden forurening, der kan skade vandløbet.
7. Anlægsarbejdet skal være udført senest 3 år fra godkendelsesdatoen.
8. Udgifter til materialer afholdes af Den Sjællandske Grusbands.

Formål med projektet

Formålet er at skabe miljøforbedringer for fisk og fauna i vandløbet med fokus på bedre gyde- og opvækstmuligheder for ørreder, som kan bidrage til opnåelse af god økologisk tilstand.

Hvem er inddraget i projektet

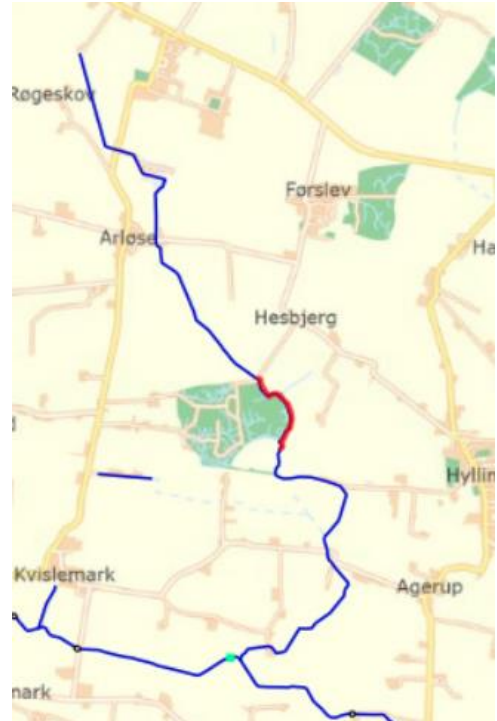
Matr.nr.	Ejerlav	Ejer	Postadresse
1l, 1m, 1q, 1ac, 1ad	Førslev by, Førslev	Johan Philip Flach de Neergaard	Førslevvej 54, 4250 Fuglebjerg
10b, 10c, 10e	Hyllinge by, Hyllinge		
5c	Havnskov by, Hyllinge		
29	Førslev by, Førslev	Naturstyrelsen	Førstballevej 2, 7183 Randbøl
32a	Hyllinge by, Hyllinge		

Kort over projektområdet

Kort 1: Projektstrækning angivet med stiplede rød linje. Gule streger er matrikelgrænser.

Kort 2: Kohave Møllerende. Mod syd udløb i Saltø Å. Projektstrækning angivet med rød linje.

Beskrivelse af projektet

Projektstrækningen vedrører Kohave Møllerende fra station 3448 m, indløb i et skovområde, hvor der er beskygning fra vestsiden og vildtvir på østsiden, til station 4240 m, hvor Kohave Møllerende løber ud af skoven og fortsætter mod Saltø Å.

Projektstrækningen er i alt 792 m og fremgår af kort 1 og 2.

Der er tale om en strækning med et godt fald på gennemsnitligt 3 ‰ (jf. opmåling af projektstrækningen i april 2022) som er velegnet til at skabe naturlige gydebanker for ørreder samtidig med, at vandafledningsevnen ikke påvirkes væsentligt.

På projektstrækningen forbedres de fysiske forhold med anlæg af op til 7 gydebanker på hver 10 meters længde, i alt ca. 21 m³ gydesubstrat (3 m³ pr. gydebanke). Der udlægges gydesubstrat i et tæppe på ca. 20 cm. Gydesubstratet består af 15% singels (Ø32-80 mm) og 85% nøddesten (Ø16-32mm).

Der udlægges desuden ca. 50 m³ skjulesten med Ø 300-600 mm på strækningen, dels til sikring mod erosion fra brinkerne og dels skjulesten på hele projektstrækningen.

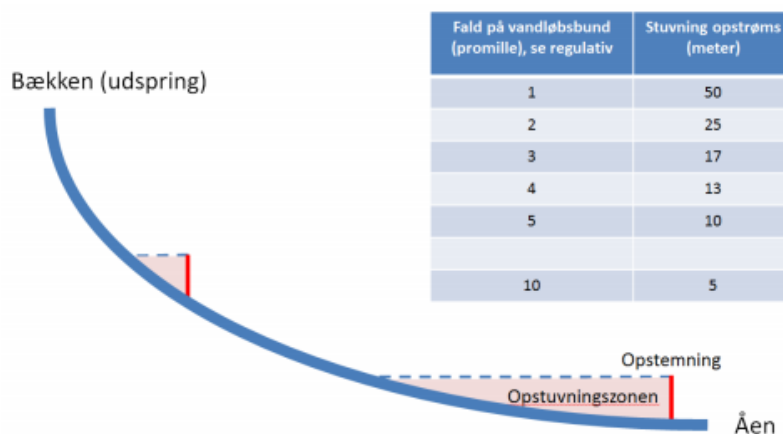
Der udlægges 1-2 sten pr. løbende meter bred. De største sten, Ø 500-600 mm, udlægges langs kanten således, at brinken og skråningsanlægget sikres mod nedskridning. Desuden udlægges sten, Ø 300-500 mm i strømrønden, hvilket vil forøge den fysiske variation og sikre skjul for ørreder, samt levesteder for invertebrater.

Gydesubstrat og skjulesten/brinksikring udlægges på eksisterende bund.

Gydebankerne vil blive udlagt ifølge vejledningen fra DTU Aqua: "Sådan laver man gydebanker for laksefisk", se figurene 7, 8 og 9 fra vejledningen nedenfor.

Udlægningen vil blive kontrolleret vha. "stokkemethoden" på udvalgte gydebanker således, at det er fuldt gennemsigtigt, at hver gydebanke højst vil stuve vandstanden 5 cm ved gydebankens begyndelse (opstrøms) og at opstuvningszonen maksimalt vil være 20-25 meter (5 cm ved gydebankens begyndelse, 2½ cm opstuvning 10 meter opstrøms, og udlignet ca. 20 meter opstrøms).

Strækningen gennemgås sammen med lodsejer inden udførelse for at udpege de præcise lokaliteter for udlægning af gydebanker og ligeledes sikre det bedste træk i drænene ved strategisk placering af store skjulesten således, at drænene friholdes for sand og slam fremadrettet.

Figur 7

Beregning af opstuvningszonens længde i vandløb med forskelligt fald på vandløbets bund. Effekten af opstuvning er længst i vandløb med ringe fald. Tabellen viser opstuvningszonens længde ved en opstuvning på 5 cm. Opstuvningszonen vil være dobbelt så lang, hvis man laver en opstuvning på 10 cm.

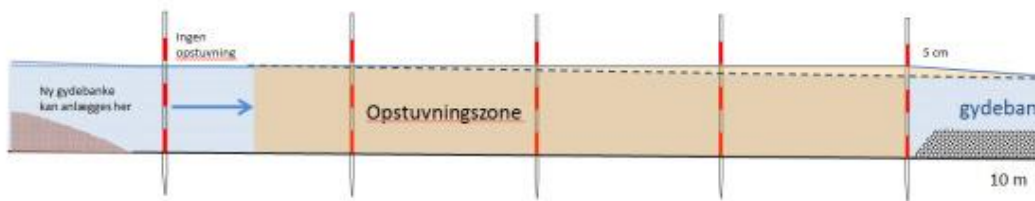

Figur 8

En landmålerstok med afsatte mærker for den ønskede vandstand er et simpelt og godt redskab til at sikre sig, at vandstanden holdes på det ønskede niveau.

Her er der sat en plastikstrip ved vandstanden inden restaureringen og en anden strip 5 cm over, som markerer den aftalte opstuvning ved en gydebanke.

Figur 9

Principskitse for, hvordan man vha. landmålerstokke med markeringer af vandstandsforholdene kan sikre sig, at man ikke påvirker opstrøms beliggende områder, når man udlægger en eller flere gydebanker.

Beskrivelse af vandløbet

Kohave Møllerende er et offentligt vandløb.

Vandløbet er målsat i henhold til Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt II – Sjælland med målsætningen god økologisk tilstand. I basisanalysen 2021-2027, som er grundlaget for den kommende vandområdeplan, har vandløbet moderat økologisk tilstand. Vurderingen bygger på smådyr, mens tilstanden for planter og fisk er ukendt.

Vandløbet er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

På strækningen løber vandløbet langs dyrkede marker, engarealer og skov. Bunden består af fast materiale og en del sand. Der er enkelte skjul og tilsandede gydebanker.

Det gennemsnitlige fald på strækningen er ca. 3 ‰. Bundbredden varierer mellem ca. 1,5 – knap 3 m. Flere steder er vandløbet overbredt.

Der er flere dræn- og grøfteudløb, som er markeret på længdeprofilet i bilag 1.

Tidsplan

Projektet ønskes udført i juli 2022.

Økonomi

Gruspuljen afholder alle udgifter i forbindelse med indkøb af materialer til projektet. Indkøb af gydegrus og skjulesten inkl. levering til en samlet værdi af ca. 30.000.- kr (ekskl. moms). Udlægningen vil ske ved hjælp af engagement fra "de frivillige" fra Næstved Lystfiskerforening og Grusbanden. Næstved Kommune kan være behjælpelig med transport af gydegrus og sten ned til eller i vandløbet således, at de frivillige derefter kan rette det til.

Vurdering af projektet

Afvanding

Der vil lokalt opstrøms gydebanken ske en opstuvning på maksimalt 5 cm. Dette vil ifølge ansøgningen blive kontrolleret ved hjælp af 'stokkemethoden' på udvalgte gydebanker. Opstuvningszonen afhænger af faldet på vandløbet. Jo større fald, jo mindre bliver opstuvningszonen. Faldet på projektstrækningen er gennemsnitligt ca. 3 ‰ vekslende mellem ca. 2,5 – 5 ‰. Det medfører, jf. figur 7 ovenfor, en opstuvningszone på mellem 10 og 25 m.

På projektstrækningen er der en del dræn- og grøfteudløb fra skov og marker – se længdeprofil i bilag 1. Opstuvningszonen skal nøje iagttages ved udlæg af gydebankerne, så de ikke anlægges for tæt indbyrdes eller for tæt på dræn og grøfter. Der er derfor sat vilkår om, at projektet ikke må forårsage opstuvning omkring eksisterende dræn og grøftetilløb for at sikre de eksisterende afvandingsforhold i området.

Lodsejer har i mail af 02.03.2022 tilkendegivet at ville være med i projektet dog med en række i mailen beskrevne forbehold. Der er derfor sat vilkår om, at alle aftaler med lodsejer skal være på plads, inden projektet sættes i gang.

Der er søgt om 10 gydebanker. Vi vurderer dog, at det er hensigtsmæssigt at justere antallet til 7. Det skyldes, at drænene ligger relativt tæt på strækningen ca. st. 3700 – 3800 m, som derfor bør friholdes for anlæg af gydebanker. Til gengæld kan man med fordel placere skjulesten strategisk på denne strækning, så de skaber en vandstrøm forbi drænene. Tilsvarende er strækningen lige opstrøms Fodsporet sandet, hvorfor gydebanker her, heller ikke er hensigtsmæssige.

Udlægning af skjulesten vurderes at have meget begrænset effekt på vandafledningsevnen, jf. rapport fra Orbicon 2016¹.

---

¹ Feltforsøg med profilændringer i Kimmerslev Møllebæk november 2015. Førsøgsrapport – bilag 2 til faglig udredning. 15.04.2016.

Miljø

Kohave Møllerende har ifølge basisanalysen 2021-2027 moderat økologisk tilstand baseret på måling af kvalitetselementet smådyr. For kvalitetselementerne planter og fisk er tilstanden registreret som ukendt.

Etablering af stenstryg (gydebanker), skjule- og kantsten vil skabe bedre fysiske forhold, gode levesteder for vandløbsinsekter og bedre gyde- og opvækstområder for især ørred. Det vil kunne øge yngeloverlevelsen og medføre flere tilbagevendende gydende ørreder.

Vandløbet er flere steder overbredt. Det giver nedsat strømningshastighed og øger risikoen for tilsanding. Skjulesten vil kunne øge variationen i strømningsmønstre og kantsten vil indsnævre vandløbet og øge strømningshastigheden. Det vil kunne bidrage til at holde vandløbet fri for sand og fine sedimenter og dermed friholde gydebankerne for tilsanding, som er med til at nedsætte overlevelsen af æg. Vi vurderer derfor, at projektet vil bidrage til målopfyldelse for Kohave Møllerende.

Der er sat vilkår om at udlægning af gydegruset sker i henhold til DTU-Aquas vejledning "Sådan laver man gydebanker for laksefisk", som anses for at være 'best practice' på området.

Der er sat vilkår om, at anlægsarbejdet ikke må foretages i perioden november til maj for at sikre ørredens og en række insekters gyde- og klækningsperiode. Der er desuden sat vilkår om, at projektet ikke må forårsage materialeflugt og evt. anden forurening nedstrøms i vandløbssystemet, som vil kunne påvirke flora og fauna.

Samlet vurdering

Næstved Kommune vurderer samlet, at projektet med de stillede vilkår vil bidrage til målopfyldelse i forhold til vandområdeplanens krav og fortsat vil sikre den eksisterende afvanding i området.

Anden lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Kohave Møllerende er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gennemførelse af projektet forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven §3. Der er meddelt dispensation den 3. juni 2022.

Miljømålsatte vandløb

Projektet udføres i et målsat vandløb. Vandløbet opfylder ikke målsætningen i dag. Vi vurderer, at projektet vil bidrage til bedre økologisk tilstand og dermed, at projektet ikke vil hindre Kohave Møllerende i at opnå sit miljømål².

Natura 2000 og bilagsarter

Nogle dyr og planter er beskyttet af habitatbekendtgørelsens § 10 – de såkaldte bilag IV-arter. De danske dyr og planter kan ses i habitatbekendtgørelsens³ bilag 7. Der kan ikke gives tilladelse efter vandløbsloven, hvis projektet kan påvirke de beskyttede arter negativt.

Der er i området sandsynlighed for forekomst af følgende beskyttede bilag IV-arter: Flagermus, spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander og markfirben.

Der sker ikke fældning af træer, der ville kunne påvirke eventuelle ynglende flagermus. Kohave Møllerende er med et forholdsvis godt fald og deraf strømmende vand ikke egnet habitat for hverken stor vandsalamander, spidssnudet frø eller springfrø. Da det ansøgte ikke påvirker væsentlige levesteder, vurderer Næstved Kommune, at det ikke vil påvirke de beskyttede arter negativt.

Kohave Møllerende har udløb i Saltø Å, som udmunder i Natura2000-område nr. 169.0 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde. Området skal beskytte sjældne naturtyper samt beskytte dyre- og plantearter, der er truede, sårbare eller sjældne.

Den nærmeste del af Natura2000-området ligger mere end 10 km sydøst for projektområdet.

På grund af den forholdsvis store afstand der er til Natura2000-området, vurderer vi, at projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter ikke vil påvirke de beskyttede naturområder eller de arter, der er på udpegningsgrundlaget.

Opstart af projektet

Tilladelsen er først gyldig, når klagefristen er udløbet, og afgørelsen ikke er påklaget. Tilladelsen er gyldig i 3 år.

---

² Bekendtgørelse nr. 449 af 11.04.2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter §8, stk. 3.

³ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12/11/2021.

Høring af berørte parter og eventuelle indsigelser

Udkast til tilladelse har været i høring i 4 uger frem til 27.05.2022.

Naboer der er hørt, er de to lodsejere langs projektstrækningen samt umiddelbart opstrøms.

Vi har desuden informeret om projektet på vores hjemmeside og orienteret om, at man kan komme med bemærkninger til projektet inden for en frist på 4 uger.

Der er ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Under arbejdet

Hvis der findes arkæologiske levn som f.eks. samlinger af sten, sortfarvet jord, knogler, potteskår eller mønter, skal arbejdet standses og museet gives besked. Man er ikke fritaget for denne forpligtelse, selvom man evt. har indhentet en udtalelse fra museet forud for anlægsarbejdet.

Opdages en forurening ved arbejdet, skal vandløbsmyndigheden kontakte, så vi kan vurdere, hvad der skal gøres.

Lovgrundlag

Tilladelsen er meddelt med hjemmel i Vandløbsloven⁴ §§ 16 og 17 samt bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v. § 3.

Du kan finde bekendtgørelserne på www.retsinformation.dk og regulativet på Næstved Kommunes hjemmeside.

Klagevejledning

De klageberettigede er dem afgørelsen er rettet til eller dem, der måtte antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald, samt visse organisationer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Fristen for at klage er 4 uger.

Klager skal behandles i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du vælger det nævn, du vil klage til og logger på klageportalen med NemId. Din klage er indgivet, når den er tilgængelig for os på klageportalen. Vi får automatisk besked, når nogen klager.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret reguleres én gang om året. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen eller med faktura.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Næstved Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Ønsker du at indbringe afgørelsen for domstolene, skal du gøre det inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Har du spørgsmål til tilladelsen

Hvis du har spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5588 6174 eller jitha@naestved.dk

Bilag: Længdeprofil af Kohave Møllerende (opmålt 7. april 2022).

Venlig hilsen

Jacob Hald
Vandløbsmedarbejder

Kopi er sendt til:

- Lodsejer af matriklerne 10b, 10c og 10e Hyllinge By, Hyllinge og 1a, 1d, 1l, 1m, 1q, 1ac og 1ad Førslev By, Førslev, 13d og 14c begge Arløse by, Førslev samt 5c Havnskov By, Hyllinge.
- Lodsejer af matriklerne 32a Hyllinge By, Hyllinge og 29 Førslev By, Førslev. Naturstyrelsen, Førstballevej 2, 7183 Randbøl, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 KBH Ø. dnaestved-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten: sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
post@sportsfiskerforbundet.dk
lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Christian Skotte cskotte@cas.org

- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV.
fr@friluftsradet.dk,
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestsjælland, Arne Kristensen,
Stendyssevej 17, 4171 Glumsø sydvest@friluftsradet.dk
- Næstved Museum, Ringstedgade 4, 4700 Næstved,
naestvedmuseum@museerne.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk
- Fiskeriinspektorat Øst, Afdelingen i Ringsted, Frejasvej 1,
4100 Ringsted, mail@fisk-st.dk.
- Kystdirektoratet, Højbovej 1, 7620 Lemvig, kdi@kyst.dk
- Naturstyrelsen Storstrøm, Hannenovvej 22, 4800
Nykøbing F, sts@nst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed Tilsyn og Rådgivning Øst,
Islands Brygge 67, 2300 København S, stps@stps.dk
- Dansk Kano- og Kajak Forbund (DKF), Idrættens Hus,
2605 Brøndby, dkf@kano-kajak.dk

Bilag 1: Længdeprofil af Kohave Møllerende st. 3450 - 4250

Opmålt 7. april 2022

Sorte prikker og lodrette streger er dræn- og grøfteudløb.
Deres stationering er angivet på vandret akse.

- Terræn Højre
- Terræn venstre
- Vandspejl
- Bund

Kote i m DVR90 1:60

